

Carine CUPPENS

Leerkracht

Terug naar school. Voor Carine CUPPENS geldt die leuze niet enkel op 1 september, maar ook in haar leven. Als 33-jarige studeerde ze af als leerkracht. Sindsdien geeft ze les in de school waar ze ooit op het internaat zat, de school waar haar fascinatie voor het religieuze leven ontstond. En de tijd na de lessen, die gaat al zes jaar naar de zorg voor haar moeder in het rusthuis.

‘Mijn leerlingen mogen weten waar ik voor sta’

Josefien VAN HUFFEL

Aan de voorzijde kijkt haar appartement uit op de gotische kerk van Neeroeteren, aan de achterzijde op de tuin van de pastorie. Van daaruit vliegt Carine CUPPENS uit: naar haar vijfdejaars Verzorging in Neerpelt, naar de avondwakes die ze in de kerk verzorgt of het parochiekoor, naar het rusthuis vierhonderd meter verderop, of naar een vergadering om een feest voor de drie zusters in het dorp voor te bereiden. „Ik ben nu eenmaal altijd al een doener geweest.”

– Wat betekent 1 september voor u?

Bij mij begint het te kriebelen vanaf 15 augustus. Wij, leerkrachten, hebben het geluk dat we elk jaar met het hele team een volledig nieuwe start mogen maken: alle ballast is afgeworpen op 30 juni. Pas op, ik heb een geweldig jaar achter de rug. Het waren niet de sterkste leerlingen, maar wel echte schatten. Dat zeg ik dan ook aan het eind van de les: „Ik kijk al uit naar de volgende keer.” Zo til je de leerlingen even op, en dat hebben ze nodig.

– U geeft les in het beroepsonderwijs. Niet alle leerkrachten tekenen daarvoor.

Ik moet het beroepsonderwijs vaak verdedigen. „Niets voor mij”, menen velen. Ik volgde zelf een beroepsrichting aan wico Campus Sint-Maria, waar ik werk, en werd van daaruit wie ik ben. Het is vooral hun eerlijkheid die de leerlingen siert. Ze zijn zo puur, gesneden brood noem ik dat. Bijna tweehonderd leerlingen volgen de richting Verzorging en valt er iets te vieren, dan maken zij de sfeer.

Ik geef opvoedkunde en omgangskunde, maar ik ga verder dan de leerstof. Rechtvaardigheid, respect, openheid – bij de start van het jaar mogen leerlingen weten waar ik voor sta.

– Draagt u die waarden mee uit uw jeugd?

Ik kom uit een bakkersgezin uit Berg-Waterloos, even buiten het dorp. Helpen in de bakkerij hoorde bij ons gezin. Ik ben trouwens nog steeds hypergevoelig voor brood. Je zoekt naar wat je ouders bakten. Gelukkig erfde mijn broer als bakker alle recepten. Je blijft vaders handen smaken.

Dat we een katholiek gezin waren, werd misschien niet uitgesproken, maar ook dat hoorde bij ons. Ik zie nog voor me hoe vader een kruis over het brood maakte vóór hij het aansneed. Hoe moe ook na het bak-

Na een val en een hersenbloeding herkent Carine Cuppens' moeder haar kinderen niet meer. © Mine Dalemans

ken, hij ging altijd met ons naar de kerk.

We zijn ook een gevende familie. „Neem iets mee”, riep moeder altijd, als we op het punt stonden om ergens op bezoek te gaan. Op de duur vroeg je zelf of je een taart mocht nemen. Veel grote gezinnen hadden het toen ook financieel moeilijk. Soms werd er wel eens een brood opgeschreven en nooit betaald, maar we hadden geholpen en dan was het goed.

„Voor betere zorg voor onze ouders, daarvoor zou ik met een spandoek naar Brussel durven trekken”

– Nu geeft u een stuk leven voor uw moeder.

Zes jaar geleden werd mijn leven overhoop gegooid. Mijn vader werd ziek, daarna kregen we na een hersenbloeding een totaal andere moeder terug. Haar kinderen herkent ze niet meer en ze heeft een zwaar spraakprobleem. Ze sprak met mijn vader,

maar hij begreep haar niet. Toch bleef de liefde tot hij enkele maanden later stierf.

Ik bleef dat jaar voltijds werken, hollend van huis naar school naar rusthuis. Nu werk ik halftijds en zit ik een groot deel van de middag bij mijn moeder in het rusthuis. Minstens driehonderd dagen per jaar leg ik haar ook in bed. Je geeft er dingen voor op, maar door die inzet, ook van mijn broers, zus en de verzorging, kregen we mijn moeder een beetje terug.

– U bent even vaak in het rusthuis als thuis.

Ik zou graag een boek schrijven over zorg. Ik zie immers hoe moeilijk het wordt om de mensen goed op te vangen in het rusthuis. Ik heb een goede band met de verzorgsters. Die meisjes kunnen niet anders dan heel hard werken. We investeren meer in de materiële noden dan in het welzijn van onze ouders. Daarvoor zou ik nog met een spandoek naar Brussel trekken.

Ondertussen draai ik zelf wat mee. Aan het sterfbed van mijn vader zat een zuster, verbonden aan het rusthuis, bij ons. Vader was helder, maar angstig om te gaan. De zuster hielp ons om hem al pratend te leren loslaten. Dat moment maakte een enorme

indruk op mij. Sindsdien sta ik de zuster soms bij aan het sterfbed van bewoners.

In de parochiekerk verzorgen de zusters ook de avondwakes aan de vooravond van een begrafenis. Ik raakte meer en meer geboeid door de sereniteit waarmee ze dat deden. Ik volgde een cursus voor gebedsleider en leid nu zelf wakes.

– U werkt ook mee om de zusters te vieren?

Van jongs af aan heb ik een fascinatie voor religieuzen. Toen ik op internaat zat, vond ik bezinningsdagen geweldig. Ik schreef ooit mijn eindwerk bij de trappistinnen van Brecht en als twintiger fietste ik naar Lozen voor de vespers. Ik doe het soms nog. Je komt even terecht in een andere wereld.

In Neeroeteren vieren we binnenkort onze drie zusters. De ene is zeventig jaar in het klooster, de anderen vijftig. Ze zitten in het schoolbestuur, de catechesewerkgroep, in ziekenzorg en de gebedsleidersgroep. Tegelijk zijn ze altijd bereikbaar en beschikbaar. Wat ze doen, ze gaan zitten en luisteren naar jou. Ze staan in de wereld, maar willen niet roddelen en geen mensen kwetsen. Zo leren ze je anders naar het leven kijken.